A°. 1852. N°. 214.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 10 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 7 September.

De troepen, welke, de gezamenlijke pruissische garde uitmakende, dezer dagen in en bij deze hoofdstad zijn vereenigd, en in den wapenhandel worden geoefend, bestaan uit drie brigaden infanterie, elk voorzien van eene batterij veldgeschut: — drie brigaden ruiterij (kurassiers, lansiers en ligte kavallerie), elk met eene batterij rijdende artillerie; — drie batterijen zwaar geschut; — eene batterij hauwitsers en nog eene batterij veld-artillerie. Het geheel is gesteld onder bevel van den generaal *v. Prittwitz*. Z. M. de Koning en de Grootvorst-troonopvolger van Rusland hebben heden, even als de *Prins van Pruissen*, dit militaire schouwspel weder tot het einde toe bijgewoond.

Den 3den is te Koningsbergen met den telegraaf het berigt aangebragt, dat de herfst-oefeningen van het eerste corps van het pruissische leger dit jaar niet zullen plaats hebben. Deze maatregel is denkelijk aan de steeds toenemende cholera toeteschrijven.

Men heeft het gerucht verbreid, dat de cholera ook weder in Silezie op verscheidene plaatsen was waargenomen geworden. Dit is den 4den dezer te Breslau ambtshalve tegengesproken. De eenige gemeente in die provincie, welke door die kwaal is bezocht geworden, is Zirckwitz, en naar luid der jongste berigten, was zij aldaar steeds afnemende.

— Zekere *Georgio Brinderi*, zich noemende r. k. priester, welke zich sedert een geruimen tijd binnen deze hoofdstad heeft opgehouden, ten einde bijdragen intezamelen, ten gunste van hulpbehoevende r. k. gemeenten in Griekenland, heeft last bekomen van de hoofd-directie der politie, om zich onmiddelijk uit deze hoofdstad te verwijderen. De aanleidende oorzaak van dien maatregel wordt niet opgegeven.

FRANKFORT, 7 September.

In 't midden van de maand Augustus is, ingevolge de bepalingen van het tractaat van 1831, betreffende de vaart op den Rijn, de commissie der gemagtigden van de Oever-Staten te Mainz bijeengekomen. Nederland is daarbij vertegenwoordigd door den minister-resident te Manheim, den heer *Travers*: Pruissen door den heer *Delius*. De beraadslagingen dezer commissie zullen denkelijk nog tot het midden van de loopende maand voortduren.

De in deze bijeenkomsten overwogen aangelegenheden hebben betrekking gehad tot de vaart op den Rijn zoowel, als op de in denzelven uitwaterende vloeden en kanalen, en derhalve op het handel- en scheepvaarts-verkeer op den Rijn van Alt-Breisach tot Lobith, en op den Necker, den Main, de Moezel, de Lahn, de Roer en de Lippe; — gelijk ook op de Ludwigs-, Rijn- en Rhone-kanalen. De commissie heeft zich verder nog beziggehouden met de belangen der scheepvaart, zoo der zeil-, als der stoomschepen, de beurtvaarten, de vrachtprijzen en het stuurmans-bedrijf, de winter-vrijhavens, en tolkantoren, en het onderhoud der oevers en der jaagpaden. Men twijfelde niet, of hetgeen in deze zittingen was vastgesteld, zou de goedkeuring der daarbij betrokkene Regeringen erlangen, en alsdan ook onmiddelijk worden te werk gesteld.

VAN DEN RIJN, 8 September.

Z. M. de Koning van Zweden heeft zich van Manheim, met eene stoomboot, naar Mainz, en vervolgens naar Koblentz begeven. In de eerstgenoemde vesting heeft Z. M. slechts korten tijd vertoefd. In Koblentz heeft H. D. eene parade van de pruissische troepen bijgewoond. Van Koblentz heeft Z. M. de reis naar Keulen voortgezet: aldaar heeft Z. M. verzocht, om van eerbewijzen verschoond te worden. Heden moet Z. M. de terugreis naar zijne Staten over Hamburg voortzetten.

— De provinciale Landdagen in Pruissen komen thans weder bijeen, en wel in den vorm als voor 1848. Naar men verneemt, zijn de voorbereidende werkzaamheden, welke vereischt zouden worden, om een ontwerp ter herziening van de provinciale verordeningen aan het oordeel dezer Vergaderingen te kunnen onderwerpen, nog niet ver genoeg gevorderd, om reeds in den loop van dit jaar daartoe te kunnen overgaan.

— Een vermogend grondbezitter in Mecklenburg Schwerin, de heer *Kettenburg*, welke met zijn gezin tot de r. k. godsdienst is overgegaan, had een geestelijke, behoorende tot de orde der Jesuiten, pater *Holzammer* van Maintz, aangenomen, om in zijne huisselijke godsdienst-oefening te voorzien. Vermits echter deze geestelijke geenszins van de bevoegde overheid verlof had bekomen, om daar te lande te verblijven, is hij gelast geworden zich te verwijderen, en na, zijne weigering om aan dit bevel te gehoorzamen, is hij, onder geleide van gensdarmes, over de grenzen gebragt. — Zekere ambtman, *v. Suckow*, te Dömitz, heeft gemeend der Regering van dat Land te moeten berigten, dat hij het geluk had gehad van in de orde der Jesuiten te worden opgenomen. Het hoog Bewind heeft, na het ontvangen van deze kennisgeving, hem onmiddelijk uit zijne betrekking ontslagen.

— Uit Breslau wordt gemeld, dat in Oostenrijk al de depots van de evangelische Zendelings-vereenigingen door de politie zijn opgeheven en verboden — dat de bij dezelve voorhanden zijnde bijbels in beslag genomen en, onder Rijks-zegel, buitenslands gezonden zijn: — dat men alzoo meer dan 1000 centenaars gedrukte bijbels in Silezie heeft zien aanbrengen, en nog grootere bezendingen wachtende was.

PARIJS, 7 September.

Betreffende het vertrek van den franschen gezant uit 's Gravenhage, leest men heden in het half-officiële dagblad *la Patrie* het navolgende:

„ Het vertrek van den heer *d'André*, fransch gezant bij het nederlandsche Kabinet, die den 4den September de stad 's Gravenhage heeft verlaten, na door den Koning der Nederlanden in een afscheids-gehoor ontvangen te zijn geworden, heeft aanleiding gegeven tot de meest tegenstrijdige geruchten.

„ Naar aanleiding van hetgeen door twee nederlandsche dagbladen is opgegeven, hebben sommige fransche dagbladen zich gehaast te berigten, dat onze gevolmagtigde minister teruggeroepen was, ter zake der weigering van de nederlandsche volks-vertegenwoordiging, om het verdrag goedtekeuren, 't welk met Frankrijk is gesloten tot beveiliging van den letterkundigen eigendom. Men heeft zelfs daarbij gevoegd, dat de Regering der Nederlanden haren vertegenwoordiger te Parijs, den baron *Fagel*, zou terugroepen.

„ Wij zijn gemagtigd, om het publiek ten aanzien van deze en dergelijke geruchten geheel gerust te stellen.

„ De heer *d'André* is alleen naar Frankrijk teruggekeerd, om in *zijnen* familie-kring een verlof door te brengen van drie maanden, 't welk hem is toegestaan.

„ De baron *Fagel*, gezant der Nederlanden, denkt er niet aan, om zijne standplaats te Parijs te verlaten. Daarenboven zijn er geene redenen aanwezig, waarom, ten gevolge der tusschen Frankrijk en Nederland bestaande staatkundige betrekking, thans een maatregel, als het terugroepen van gevolmagtigde ministers, zou worden geregtvaardigd.

„ Eenigen tijd geleden heeft men zich al te zeer gehaast, om te verkondigen, dat de heer *Fagel* zou vertrekken, vermits hij, uithoofde van zijne hooge jaren, had verlangd uit zijne staatkundige betrekking te worden ontslagen. Z. M. Koning *Willem III*, de uitstekende bekwaamheden van dien staatsman erkennende, heeft dat ontslag niet verleend, omdat hij zich niet van zijne diensten wilde berooven."

— Het gewigtigste nieuws van den dag is de officiële mededeeling in den *Moniteur*, dat de Regering op den 6den September weder 25 millioenen fr. aan de Fransche Bank teruggegeven heeft. In het jaar 1848 heeft de genoemde instelling 75 millioenen aan de Regering geleend, van welke som de interest slechts moest worden betaald voor een bedrag van 50 millioenen. Op den 26sten Julij zijn 25 millioenen terugbetaald en thans weder 25 millioenen. De Regering blijft alzoo nog 25 millioenen schuldig: doch aangezien van die som geene rente behoeft te worden betaald, wordt de schatkist niet bezwaard.

De schrijvers van den *Constitutionnel* laten niet na, de aandacht te vestigen op deze omstandigheid, als het meest overtuigende blijk, dat 's Lands geldmiddelen in eenen zeer voldoenden toestand verkeeren.

— Het wordt bevestigd, dat de minister van Staat, de heer *Fould*, hier zal blijven, gedurende de afwezigheid van den Prins-Voorzitter, en dat deze laatste, gedurende zijn geheelen togt, zal worden vergezeld door den minister van Oorlog *de Saint-Arnaud*. Verder wordt van goederhand gemeld, dat de minister *de Maupas* den Prins tot Moulins zal vergezellen. De minister *de Persigny* zal tot Lyon bij hem blijven, en de minister *Ducos* tot Toulon en Rochefort. De minister *Magne*, die heden naar Perigueux vertrekt, zal daarna naar Angoulême reizen en den Prins-Voorzitter vergezellen bij de opening van den spoorweg.

Het verdient opmerking, dat de Prins-Voorzitter aanstalten maakt, om bij zijnen aanstaanden togt door de zuidelijke departementen veel militairen praal en luister aan den dag te leggen. Op zijne laatste reis naar Straatsburg was hij bijna uitsluitend door zijne burgerlijke raadslieden vergezeld, doch ditmaal zal hij door zijn militair Huis worden begeleid. Men wil dit een en ander al weder in verband brengen met de naderende invoering van het Keizerrijk.

Waarschijnlijk zal de Voorzitter, even als op zijnen togt naar Straatsburg, afgevaardigden van de naburige Staten ontvangen in de grenssteden, welke door hem zullen worden bezocht. Men verzekert, dat hij, onder anderen, te Toulon namens de sardinische en toscaansche Regeringen zal worden verwelkomd, en dat de Koningin van Spanje een der kapiteinen-generaal in de noordelijke provincien met eene dergelijke zending zal belasten. Verder zullen door den Algemeenen-Raad van Corsica twee leden worden afgevaardigd, die den Prins de verzekering zullen geven van de liefde en getrouwheid der bevolking van dat eiland.

— Vele onpartijdige personen vermeenen, welligt niet ten onregte, dat in de gegevene omstandigheden veel gewigt moet worden gehecht aan de wijze, waarop de heer *Veuillot*, de bestuurder van het clericale hoofd-orgaan *l'Univers*, zich uitlaat over de openbare aangelegenheden. Uit dien hoofde zijn de beschouwingen van dien schrijver over de laatstelijk door de Algemeene-Raden uitgebragte wenschen geenszins van belang ontbloot.

Die wenschen moeten, volgens den heer *Veuillot*, verdeeld worden in drie kathegorien, die wel is waar weinig van elkander verschillen, doch geenszins, zooals door sommige napoleontische organen wordt volgehouden, volmaakt dezelfde strekking hebben. Eenige Raden hebben bepaaldelijk de invoering van het Keizerrijk verlangd, de meeste Raden hebben de invoering van dien regeringsvorm als wenschelijk voorgesteld, en zelfs die Raden, welke zich op eene terughoudende en eenigzins dubbelzinnige wijze hebben verklaard, hebben niettemin te kennen gegeven, dat zij zich in geen geval tegen de invoering van het Keizerrijk dachten te verzetten.

De heer *Veuillot* gaat thans na, welke de strekking is dier wenschen over het algemeen, en welk gevolg door de Regering zal worden gegeven aan het verlangen der Algemeene-Raden. Hoofdzakelijk betoogt hij, dat de leden dier Vergaderingen geen staatkundig mandaat hebben ontvangen, niettegenstaande de staatkunde krachtdadig in het spel is geweest bij hunne verkiezing. De kiezers hebben geenszins gewild, dat door de gekozene candidaten wenschen ten gunste van de invoering van het Keizerrijk zouden worden uitgebragt; doch zij wisten zeer goed, dat zij over het algemeen de zorg, om hunne belangen te behartigen, toevertrouwden aan bekende aanhangers van Prins *Lodewijk Napoleon*. Het is de vraag, of dit eene en dezelfde zaak is. De napoleontische organen *la Patrie*, *le Constitutionnel* en *le Pays* schijnen niet te aarzelen, om die vraag toetestemmend beantwoorden. Anderen denken anders daarover; doch al neemt men zelfs het eerste aan, dan nog is het zeer moeijelijk, om iets met zekerheid te bepalen, ten aanzien van de strekking der wenschen, zoo als die door de meerderheid der leden van de Algemeene-Raden zijn uitgebragt. Om daartoe te komen, zou men moeten nagaan, vooreerst, welke beraadslagingen de aanneming der wenschen zijn voorafgegaan, en ten tweede, of de strijd, bij gelegenheid der verkiezing van de leden der Raden, meer of minder heftig is geweest. De heer *Veuillot* erkent echter, dat de uitslag der stemming over de wenschen afdoende kan worden geacht, en dat men in elk geval het geen Bewind ten kwade kan duiden, dat het zich beroept op de uitdrukking van den wil der meerderheid.

De vraag, of de wenschen der Algemeene-Raden zullen worden verhoord, en of *Lodewijk Napoleon*, die bij de opening der beide Wetgevende Kamers met de invoering van het Keizerrijk heeft gedreigd, ingeval de staatkundige partijen hier te lande zich niet rustig wilden houden, zal besluiten om de keizerlijke kroon te aanvaarden als een blijk van erkentelijkheid jegens zijnen persoon en als een waarborg voor de zekerheid en den bloei van het land (zooals door vele Algemeene-Raden is verklaard), — deze vraag is reeds eenigermate beantwoord door den *Morning-Advertiser* met een staatkundig betoog, 't welk door den franschen *Moniteur* is overgenomen, en waarin is aangevoerd, dat de Prins-Voorzitter niet in 't minst haast maakte om den titel van Voorzitter tegen dien van Keizer te verwisselen. De heer *Veuillot* verklaart, dat hij de gegrondheid van dat beweren niet in twijfel zal trekken, en het als eene uitgemaakte zaak kan worden beschouwd, dat, ingeval *Lodewijk Napoleon* zich tot Keizer had willen doen verheffen, reeds voor lang een Senaats-besluit in dien zin zou zijn ontworpen en aangenomen geworden. „ Maar (dus vraagt de heer *Veuillot*) zijn de voornaamste agenten van het gezag en de hooggeplaatste ambtenaren in dit opzigt even kalm, even bezadigd, als de Voorzitter zelf! Betoonen zij niet integendeel het levendigste verlangen, om spoedig het gewenschte doel te bereiken? Wij beantwoorden die vraag door de aandacht bij herhaling te vestigen op het gedrag van sommige prefecten, die in de door hen bestuurde departementen openlijk de verzoekschriften ondersteunen, waarin op het herstel van het Keizerrijk wordt aangedrongen: op de houding, welke is aangenomen door die Algemeene-Raden, in welke het voorzitterschap is bekleed door ministers of voorname agenten van het Bewind, en die meest alle, ja zonder uitzondering, imperialistische wenschen hebben uitgebragt. Om kort te gaan, de Algemeene-Raden verklaren als om strijd, dat *duurzaamheid der Regering* de voornaamste behoefte des lands is en door ieder wordt gevorderd: — en haast zich de Regering al niet, om aan die vordering gevolg te geven, dan moet men haar ten minste in zoo ver regt laten wedervaren, dat zij zich wel wacht, om de vrije uitdrukking van den volkswil in dit opzigt te belemmeren.

„ Wat ons aangaat, zoo zijn wij verpligt, te kennen te geven, al moesten wij ons den toorn van de opgewondene keizers-gezinden op den hals halen, dat, naar het ons voorkomt, de zaken al zeer snel voorwaarts gaan. De tegenwoordige Constitutie is te naauwernood zes maanden oud, en reeds zijn wij naar alle waarschijnlijkheid genaderd tot het tijdstip, waarop zij eene wijziging zal ondergaan. Wij zijn te meer geregtigd om deze verklaring afteleggen, daar organen, als *la Patrie*, *le Pays* en *le Bulletin de Paris*, dagelijks de aandacht hunner lezers op deze omstandigheid vestigen. Die wijziging nu zal wel geene dadelijke verandering teweegbrengen in den tegenwoordigen toestand: maar het is de vraag, of zij waarborgen voor de toekomst zal opleveren. Die vraag wordt bevestigend beantwoord. Men moet inmiddels niet uit het oog verliezen, dat het beginsel der erfelijkheid sedert de laatste zestig jaren onder ons veel heeft geleden.

„ Ook wij zijn warme voorstanders van staatkundige duurzaamheid; maar wij zijn ernstig beducht, dat diegenen, welke het ijverigst daarop aandringen, de gewigtigste voorwaarden, waarop alleen een duurzame toestand kan worden verkregen, uit het oog verliezen. Om daartoe te geraken, is het niet voldoende (wie toch zal dit in twijfel trekken) om onder eenigen vorm eene regering intevoeren, welke, met toepassing van het beginsel der erfelijkheid, in een en hetzelfde geslacht blijft. Het belijden van beginselen, om 't even of dit voortspruit uit geestdrift, uit belang, of uit noodzakelijkheid, is eene ontoereikende daad. Men moet zorgen, dat het volk geregeerd wil worden. Frankrijk kan alleen dan worden geregeerd, wanneer de beginselen van het katholieke geloof weder ingang vinden, en daardoor de

revolutionnaire denkbeelden en zeden worden uitgeroeid. Dat alzoo in de eerste en voornaamste plaats het gezag zich van deze verpligting kwijte. Slaagt het daarin, dan zal de duurzaamheid van zelf komen en een kenmerk in zich dragen, 't welk millioenen stemmen, die morgen misschien zouden worden verkregen, daaraan niet zouden kunnen geven."

Uit het bovenstaande blijkt, dat de clericale partij in 't minst niet aarzelt om den Prins te kennen te geven, dat hij, zonder hare eischen intewilligen, weinig kans heeft om op den duur met het hoogste gezag bekleed te blijven. Inmiddels ontbreekt het niet aan hooge prelaten, die zich ten aanzien van het Hoofd van den Staat op eene zeer gunstige wijze verklaren. Als een blijk daarvan kan de circulaire strekken, welke door den bisschop van Châlons aan zijne ondergeschikte geestelijken is gezonden, bij gelegenheid van den aanstaanden togt des Voorzitters. Die circulaire, welke zeer de algemeene aandacht bezighoudt, luidt als volgt:

„ De Prins-Voorzitter staat thans op het punt, om zich naar de zuidelijke provincien te begeven, ten einde die gewesten te bezoeken, zoo als hij vroeger den Elsas en Lotharingen heeft bezocht. Het is niet meer dan billijk, dat onze beste wenschen hem vergezellen, en hij als 't ware worde gesteld onder de beschermende vleugelen des gebeds, opdat de groote reis, welke hij gaat ondernemen, moge strekken tot bevordering van het algemeene heil. De treffende betuigingen der nationale gehechtheid, waarvan hij in de oostelijke departementen getuige is geweest, hebben kunnen strekken om hem te doen zien, welke de gezindheid is der fransche bevolking te zijnen opzigte, en hoezeer wij dankbaar alles erkennen wat hij voor ons gedaan heeft; hij toch heeft zich met de grootste edelmoedigheid voor ons opgeofferd; hij heeft alles durven ondernemen; hij heeft dingen gedaan, waaraan voor hem nog niemand heeft gedacht. Gezegend zij hij daarvoor, die man Gods, die groote burger; want God heeft hem tot ons gezonden, ter bevordering van ons gemeenschappelijk heil, tot genezing der rampen, welke 60 jaren van omwenteling, van wreede oorlogen, die geen einde schenen te zullen hebben, over ons hebben gebragt. Wij herhalen het: gezegend zij hij te dier zake! Wij zullen voor hem bidden; dit toch kan hij van ons vorderen voor de uitstekende diensten, welke hij ons heeft bewezen en nog wil bewijzen; dit is eene op ons rustende verpligting, waarvan wij ons dankbaar zullen kwijten."

— Onder de hooggeplaatste personen, die dezer dagen hier zijn aangekomen, behoort de generaal *Gemeau*, de opperbevelhebber van het fransche legercorps te Rome. Het is de vraag, of hij zich hier bevindt uithoofde van een hem toegestaan verlof, of dat hij, zoo als bij herhaling is medegedeeld, in zijne betrekking te Rome zal worden vervangen. Het ontbreekt hier niet aan personen, die deze laatste meening zijn toegedaan. Denkelijk zal men weldra weten, waaraan men zich in dit opzigt te houden heeft.

— De oostenrijksche generaal *Haynau* is weder vertrokken. Zijn verblijf alhier heeft, voor zooveel men heeft vernomen, geene aanleiding gegeven tot wanorde op de openbare straat. De poolsche generaal *Dembinski* heeft zekeren heer *Ledieux*, een der hoofd-officieren der nationale garde, tot een tweegevecht uitgedaagd, omdat deze laatste in een gesprek voor den generaal *Haynau* partij had getrokken. Het tweegevecht heeft echter niet plaats gehad, naar men zegt, omdat de minister van Politie zelf het heeft laten beletten. Naar men verzekert, heeft deze laatste bewindsman een middel weten te vinden om de twistenden te verzoenen.

— De over Spanje alhier ontvangen berigten uit Portugal van den 28sten Augustus houden in, dat de maarschalk *Saldanha* had verklaard, dat de tot dus ver door het portugesche ministerie gevolgde staatkundige gedragslijn niet gewijzigd zou worden, ten gevolge der laatstelijk plaats gehad hebbende ministeriële verandering.

In den ochtend van den dag was voor Lissabon een engelsch eskader, sterk 8 à 10 bodems, verschenen. Men dacht daar ter stede, dat zulks in verband stond met de redenen, welke aanleiding hadden gegeven tot het ontslag van den portugeschen minister van Buitenlandsche Zaken.

Te Cadix waren berigten uit Cuba aangebragt, waaruit bleek, dat alles wat door de engelsche en andere dagbladen laatstelijk weder was medegedeeld omtrent het ontdekken daar te lande van eene uitgebreide zamenzwering, geheel ongegrond was.

— Tusschen de mexicaansche en de fransche Regering zijn moeijelijkheden ontstaan, ter zake van het in hechtenis nemen van een Franschman, die zich in het huwelijk heeft begeven met eene fransche vrouw, en die de hooge kosten, welke hij volgens het mexicaansche tarief moest voldoen, niet kon of wilde betalen. De fransche gevolmagtigde heeft zich de zaak aangetrokken, doch, in weerwil van al de door hem aangewende pogingen, het ontslag van zijnen landgenoot niet kunnen bewerken. Hij heeft, namens de fransche Regering, een ernstig protest bij het mexicaansche Bewind ingezonden.

LONDEN, 7 September ('s avonds).

Men verwacht, dat in de aanstaande bijeenkomst van het Parlement een bepaald voorstel zal worden gedaan, om den invoer van vreemd graan op nieuw te belasten, maar dat alsdan de heer *d'Israëli* zoowel in zijnen eigenen naam, als in dien van het Hoofd van het ministerie, lord *Derby*, zich daartegen zal verklaren, en betuigen, dat een dergelijk middel van bescherming door de groote meerderheid als in strijd met de belangen des Lands wordt beschouwd. Men verwacht, dat het bedoelde voorstel alsdan met eene groote meerderheid zal worden afgewezen, en dat die uitkomst zal worden aangemerkt als een blijk, dat het thans bestaande Bewind het vertrouwen van het Parlement geniet.

— De vrijwillige werving voor de plaatselijke militie voldoet niet aan de verwachting. Veel onverschilligheid of tegenzin der bevolking tegen die dienst wordt inzonderheid in Devonshire opgemerkt. In verscheidene gemeenten in den omtrek van Plymouth heeft zich niemand aangemeld.

— In Ierland is weder een moord gepleegd, welke een treurig bewijs oplevert van den aldaar heerschenden geest. Zekere grondbezitter *O' Callaphan Ryan*, welke zich niet kon verstaan met sommige zijner pachters, zoodat hij zich reeds genoodzaakt had gezien proces te voeren, is, terwijl hij zich naar zijne woonplaats te Newcastle begaf, te paard in een bosch, bij Withsford, verradelijk door een geweerschot in het onderlijf getroffen. Een politiebediende, welke, het schot hoorende, zich derwaarts spoedde, heeft den gewonde stervende gevonden, maar den dader niet kunnen ontdekken. De overledene beleed de r. k. godsdienst. Een betoog van het ministeriële avondblad, betreffende deze gebeurtenis, eindigt met de bewering, dat dergelijke misdaden wel denkelijk tot eene geheel andere uitkomst zullen leiden, dan degenen, die dezelve bevorderen, zich voorstellen, en de grondbezitters zonder onderscheid van geloofsbelijdenis zullen nopen om de handen in een te slaan, ter bescherming hunner gemeenschappelijke belangen.

— De groote Loge van de schotsche vrijmetselaars heeft den Koning van Zweden het honoraire lidmaatschap dezer vereeniging opgedragen. Z. M. heeft dit bij eenen zeer beleefden brief aanvaard, en daarin zijne broederen in deze zoo edele als belangrijke instelling (gelijk Z. M. zich uitdrukt) verzekerd, dat hij den loop der gebeurtenissen in de vrijmetselaars-wereld met de meeste naauwkeurigheid dacht na te gaan. Ook de Loge van het iersche landschap Ulster stelt zich voor, Z. M. haar lidmaatschap aan te bieden.

— Zaturdag jl. is boven de graafschappen Worcester, Glocester en Hereford een allerhevigst onweder, met voorbeeldeloos zware slagregens, losgebarsten. Door het zwellen van de rivier Teme zijn belangrijke overstroomingen veroorzaakt, en deze hebben aan de akkers veel schade toegebragt. Van verscheidene velden is de oogst weggespoeld, en eene menigte vee is verdronken. Alleen in de gemeente Powick zijn twee duizend schapen omgekomen.

BREDA, 8 September.

Bij Zr. Ms. besluit van den 24sten Augustus ll. is voor de Militaire Akademie alhier een nieuw reglement vastgesteld, en tevens aan die inrigting de naam gegeven van „*Koninklijke Akademie voor zee- en landmagt.*"

Met den 1sten September is het nieuwe studie-jaar der Akademie aangevangen. De kweekelingen zijn dien en den volgenden dag van het verlof teruggekeerd, de nieuw aangestelde bij de Akademie ingelijfd, en de lessen hebben onmiddellijk een aanvang genomen. Zondag ochtend werd in de groote zaal der Akademie, voor het protestantsche personeel, door den wel-eerw. heer Ds. *van Gogh*, volgens jaarlijksch gebruik, het nieuwe studiejaar met eene plegtige rede godsdienstig ingewijd.

Het getal der kweekelingen aan de Akademie bedraagt thans 270; waarvan 199 voor de land- en 71 voor de zeemagt, zijnde er 64 nieuwe kweekelingen voor de verschillende wapens te lande, en 25 voor de marine bijgekomen.

— Naar wij van goederhand vernemen is dezen morgen de telegraafdraad door het Hollandsche Diep gelegd. In ruim een half uur tijd was hij ten voorspoedigste overgebragt met eene daartoe gehuurde stoomboot. Wij mogen dus binnen weinige weken het tot stand brengen te gemoet zien der telegrafische communicatie tusschen Nederland en Belgie. *Br. C.*

'S GRAVENHAGE, 8 September.

Z. M. heeft benoemd tot Consul aan den Piraeus *F. T. Feraldi*; — tot Consul voor Aleppo *V. Marcopoli*.

Z. M. heeft benoemd tot kapitein bij het 3de reg. inf. *C. H. L. Quarles de Quarles*; tot eersten luitenant bij het 7de regiment *K. W. A. Wildeman*; beiden naar ouderdom van rang.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der mil. Willems-orde den heer *D. A. Buyn*, laatst resident van Bantam, thans met verlof in Nederland, ter belooning van de door hem bewezene diensten, bij het dempen van den opstand, in 1845 en in 1850, in de genoemde residentie.

'S GRAVENHAGE, 9 September.

Door de leden van de Eerste-Kamer der Staten-generaal zal aanstaanden woensdag op het groot stedelijk badhuis, te Scheveningen, een diner aan hunnen voorzitter worden aangeboden.

— Ingevolge uitnoodiging van het departement van Binnenlandsche Zaken, zijn de gemeente-besturen verzocht om op de certificaten van goed gedrag, aftegeven aan inwoners hunner gemeente, die zich voor de koloniale dienst wenschen te verbinden, in het vervolg aan te teekenen, of de belanghebbenden vroeger een of meer vonnissen ten hunnen laste hebben gehad, en zoo ja, de misdrijven te vermelden, welke tot de veroordeelingen hebben aanleiding gegeven.

— De baron *von Wedell*, luit.-generaal en militair gouverneur van Belgie te Luxemburg, is met zijn adjudant en gevolg in deze residentie aangekomen. Zijne komst staat in verband met het aanleggen van eenen spoorweg in Luxemburg, waarover hij met de Regeringen van Nederland en Belgie in onderhandelingen zal treden.

— Heden ochtend is hier uit Parijs aangekomen de baron van *Aerssen Beijeren van Voshol*, secretaris van legatie bij het nederlandsch gezantschap te Parijs. Onmiddelijk na zijne aankomst heeft hij zich naar het ministerie van Buitenlandsche Zaken begeven.

— Blijkens eene door Zr. Ms. consul-generaal te Napels medegedeelde bekendmaking, zullen voortaan zoowel de inwoners van het land zelf, als de vreemdelingen, die zich in het Koningrijk der Beide Sicilien wenschen te begeven, in het bezit moeten zijn van een paspoort, hetwelk noodwendig voorzien zal moeten zijn van het visum der Napolitaansche legatie, gevestigd in het land of op de plaats van hun vertrek, zoomede van dat van al de Napolitaansche legatien, gevestigd in de landen welke de reizigers zullen doortrekken. Gezegde maatregel zal met den 1sten October eerstkomende worden toegepast. Zij die, te rekenen van dat tijdstip, zich aan de grenzen van het koningrijk mogten vertoonen, zonder opgemelde formaliteit in acht genomen te hebben, zouden gevaar loopen van afgewezen te worden.

HAARLEM, 9 September.

In de bijeenkomst van den Gemeente-raad van gisteren heeft de tijdelijke voorzitter, de heer *Travaglino*, berigt, dat de heeren *de Bruyn Kops* en *de Breuk* kennis hebben gegeven, de vergadering niet te kunnen bijwonen; dat ook de heer *Quarles van Ufford* voor eenige weinige dagen de stad heeft verlaten, en dat de betrekking van den secretaris, welke almede, met verlof van den voorzitter, afwezig is, door den ambtenaar ter secretarie *E. W. van Brederode* zal worden waargenomen.

De voorzitter geeft kennis, dat zijn ingekomen twee rekesten, als een van *C. Smit*, verlangende vrijstelling van den stedelijken accijns van steenkolen voor zijne smederij, en van *G. v. Dobben*, verlangende het wegnemen van een boom voor zijn buitenverblijf aan den Wagenweg; — welke beide stukken respectivelijk in handen zijn gesteld van de financiële commissie, en van die voor den Hout en het plantsoen.

Is gelezen een adres van den boekhandelaar *van Logchem*, houdende, dat het te zijner kennis is gekomen, dat voortaan, overeenkomstig het voorgestelde tarief, wegens de leges ten behoeve der secretarie, voor te nemen afschriften van stukken, 20 cents per bladzijde zal moeten worden betaald; — dat deze bepaling, ter zake van het in druk geven der notulen van den Raad, hem te bezwarend zoude vallen, en hij alzoo verzoekt, dat in genoemd tarief eene bepaling worde opgenomen, waarbij wordt vrijgelaten, om met het nemen van afschriften der raadsbesluiten op den tegenwoordigen voet te kunnen voortgaan.

Daarop is besloten om B. en W. te magtigen, aan den boekhandelaar *v. Logchem* te kennen te geven, dat in dit zijn verzoek niet kan worden getreden, maar dat hem zal zijn vrijgelaten, van zijne zijde een persoon ter secretarie te zenden, ten einde de door hem verlangde afschriften der notulen te nemen.

Een rekest van eenige poortiers, verzoekende verhooging van hunne bezoldiging, is in handen gesteld van de financiele commissie, om berigt.

Betreffende de instructie voor den opzigter der stedelijke werken en gebouwen, en voor den onder-houtvester, wordt besloten, de overweging dezer stukken uittestellen tot eene nadere bijeenkomst.

Op voorstel van de financiële commissie is besloten, om zeker stuk gronds aan den Jansweg op nieuw, voor den tijd van twintig jaren, voor den vroeger bepaalden prijs, in huur aan *J. van Straaten* aftestaan.

Behoudens eenige wijzigingen, zijn de voorwaarden ter verhuring van eenige perceelen langs en van de behuizing bij den Delfweg, aan de Leijdsche-vaart, goedgekeurd.

Daarop is het tarief voor de heffing der leges ter secretarie, waaromtrent in eene vorige zitting door de financiële commissie verslag was uitgebragt, in overweging genomen. Nadat in de voordragt eenige wijziging was gebragt, is besloten, dat voortaan zal worden betaald: voor legalisatie van handteekening 10 cents; — voor extracten uit het huwelijks-register 25 c.; — voor het voltrekken van een huwelijk op buitengewone tijden *f* 10; — voor certificaten aan zegel en registratie onderworpen, 30 c.; — voor afschriften van stukken per bladz. 15 c.; — voor gedrukte stukken: een geheel vel 15 c.; een half vel 10 c.; een kwart vel 5 c.

Op voorstel van den voorzitter wordt alsnu besloten, om de betrekking van hoofd-commies voor de stedelijke belastingen afteschaffen, en aan het collegie van dagelijksch bestuur de regeling optedragen der werkzaamheden, welke vroeger den hoofd-commies waren opgelegd, en daartoe aan den Raad eene voordragt te doen.

Naar aanleiding van art. 6 der verordening, regelende den werkkring der vaste commissien, waarbij wordt bepaald, dat jaarlijks in de maand September de leden dezer commissien zullen aftreden, maar dadelijk weder benoembaar zijn, worden al de leden dezer commissien op nieuw als zoodanig benoemd, en in stede van den heer *R. C. Vos*, welke zijn ontslag als lid van den Raad heeft genomen, de heer *J. N. van den Broek* als lid van de commissie voor de verzoekschriften.

Verder is besloten, om de instructie voor den controleur voor de stedelijke belastingen en het reglement op het beheer van het Buiten-gasthuis te doen drukken.

Bij vonnis van de correct. kamer van de regtbank te Rotterdam, van den 2den dezer, is de persoon van *J. van Hagchemberg*, vuurwerk- en ballonmaker aldaar, als hebbende op den 11den Julij ll. aan de herberg de Vijf Sluizen, onder Vlaardinger Ambacht, een luchtballon opgelaten met brandstoffen voorzien, in strijd met de verbodsbepaling vervat in art. 1 en 3 der wet van 19 Januarij 1808, veroordeeld tot eene boete van *f* 1000 en de kosten.

— Naar het oordeel van britsche deskundigen en allezins bevoegde beoordeelaars, bezit Frankrijk thans de twee weerbaarste en meest vermogende oorlogsschepen, namelijk de schroef-stoom-linieschepen *Napoleon* en *Charlemagne*. Elk dezer bodems bezit vier stoom-cylinders, welke vereenigd eene kracht van 1200 paarden kunnen teweegbrengen. Elk dezer schepen voert 90 stukken zwaar geschut, met inbegrip van verscheidene tien-duims bom-kanonnen; — kan leeftogt en water voor twee maanden en voor 900 man, benevens 1000 tonnen steenkolen, bergen. Beide kunnen, naar men beweert, bijna 1000 zeemijlen in tien dagen afleggen. Het derde schip van gelijk kaliber, *de Austerlitz*, zou den 15den te Cherbourg worden te water gelaten.

— Eene officiele opgave, betreffende den buitenlandschen handel van Frankrijk, door den parijschen *Moniteur* medegedeeld, behelst onder anderen de navolgende bijzonderheden:

„ De algemeene handel van Frankrijk met zijne kolonien en met vreemde landen bedroeg in 1851, in- en uitvoer te zamen genomen, eene waarde van 2787 millioenen franken (berekend naar de vaste officiële prijscourant, die in 1826 is vastgesteld, terwijl eene berekening naar de tegenwoordige waarde, zoo als de voor 1851 vastgestelde prijscourant die opgeeft, een verschil in minder van 173 millioen oplevert). Het gemelde totaal is 82 millioen grooter dan dat van 1850 en 320 millioen grooter dan het gemiddelde van het naast voorgaande vijfjarig tijdvak.

„ De algemeene invoer heeft in 1851 eene waarde van 1158 millioen bedragen (volgens de tegenwoordige koopwaarde 1094 millioen), dat is 16 millioen minder dan in 1850, doch 2 millioen meer dan het gemiddelde der laatste vijf jaren.

„ De algemeene uitvoer bedroeg in 1851 ongeveer een derde meer dan de invoer, namelijk 1629 millioen (volgens de tegenwoordige koopwaarde 1520 millioen), dat is 98 millioen meer dan 1850 en 318 millioen meer dan het gemiddelde der laatste vijf jaren.

„ De speciale handel bedroeg in 1551 eene waarde van 2020 millioen (naar de tegenwoordige koopwaarde 1923 millioen), dat is 116 millioen meer dan 1850, en 271 millioen meer dan in de vijf laatste jaren. De speciale handel verdeelt zich in 781 millioen invoer (evenveel als in 1850 en 22 millioen minder dan het gemiddelde der laatste vijf jaren) en 1239 millioen uitvoer (dat is 115 millioen meer dan in 1850 en 292 millioen meer dan het gemiddelde der laatste vijf jaren). Volgens de tegenwoordige koopwaarde bedroeg de speciale invoerhandel 765 millioen en de speciale uitvoerhandel 1158 millioen.

„ De algemeene handel, ten bedrage van 2787 millioen, is voor 72 per cent over zee geschied; dit vervoer ter zee geschiedde voor 48 per cent onder de Fransche vlag; beide deze verhoudingen komen overeen met die van 1850 en van het vijfjarig tijdvak.

„ Het gezamenlijk handelsverkeer van Frankrijk had voor 9 per cent met deszelfs kolonien plaats, en voor 70 per cent met Engeland, de Vereenigde Staten, Belgie, Zwitserland, Sardinie, Spanje, het Duitsche Tolverbond, Turkije en Brazilie, zijnde deze Staten hier gerangschikt naar het gewigt hunner handelsbetrekkingen met Frankrijk.

„ De uitvoer van Fransche producten naar Nederland is in 1851 toegenomen.

„ In 1851 is, gerekend naar de vaste prijscourant, voor 697 millioen aan onderscheiden voor de nijverheid benoodigde grondstoffen ingevoerd, dat is 60 per cent meer dan het totaal van den algemeenen invoer, één per cent minder dan in 1850.

„ Verder was onder den algemeenen invoer een bedrag, naar de vaste prijscourant berekend, van 181 millioen aan voorwerpen van onmiddellijke consumtie (dat is 8 millioen minder dan in 1850), en van 280 millioen aan onderscheiden fabricaten (dat is 17 millioen meer dan in 1850).

„ De speciale uitvoerhandel bestond, naar de vaste prijscourant, uit 386 millioen aan natuurproducten en 852 aan fabricaten, dat is 19 en 7 per cent meer dan in 1850.

„ Het bedrag der uitvoerpremien of *drawbacks*, die in 1851 door de Fransche schatkist betaald zijn (de premien tot aanmoediging der groote visscherij niet medegerekend) is fr. 26,582,412, dat is 4 per cent meer dan in 1850; de waarde der onder het genot van premien uitgevoerde goederen bedroeg in 1851 fr. 307,395,365 (naar de vaste prijscourant).

„ In de onderscheiden entrepôts is in 1851 opgeslagen voor eene waarde (naar de vaste prijscourant) van 565 millioen aan onderscheiden goederen (dat is 9 per cent minder dan in 1850).

„ De doorvoer bedroeg in 1851 eene waarde, naar de vaste prijscourant, van 264 millioen, dat is 2 per cent meer dan in 1850. De doorvoer kwam, gelijk in 1850, vooral uit Zwitserland, en was vooral bestemd naar de Vereenigde Staten.

„ De administratie der in- en uitgaande regten heeft in 1851 ontvangen: aan invoerregten fr. 117,152,812, aan uitvoerregten fr. 3,081,141, aan scheepvaartregten fr. 2,965,354, aan bijkomende regten en opbrengsten fr. 2,822,241, aan de verbruik-belasting op het zout fr. 21,812,400, te zamen fr. 147,832,957, dat is fr. 6,193,463 minder dan in 1850, eene vermindering die voortkomt uit den minderen invoer van vreemde suiker, van wol en enkele andere artikelen.

„ Voor het verkeer ter zee van Frankrijk met zijne koloniën en met vreemde landen is eene scheepsruimte gebezigd van 4,088,000 ton, dat is 9 per cent meer dan in 1850 en 11 per cent meer dan het gemiddelde in de laatste vijf jaren. Daarvan was 42 per cent onder de Fransche vlag, dat is omstreeks 2 per cent minder dan in 1850 en dan het gemiddelde in de vijf laatste jaren. Het aan de Fransche vlag voorbehouden scheepvaartsverkeer maakte in 1851 ruim 12 per cent uit van de gezamenlijke buitenlandsche zeevaart (tegen 11 en een half per cent in 1850).

„ De Fransche stoomzeevaart heeft zich uitgebreid, bepaaldelijk in de voor mededinging van andere volken openstaande vaart buiten Europa: zij heeft thans 39,000 ton scheepsruimte, dat is 15,000 meer dan in 1850, en 12,000 meer dan het gemiddelde der laatste vijf jaren.

„ De Staten, waarmede het verkeer van Frankrijk ter zee in 1851 het levendigste geweest is, zijn (gerangschikt naar de drukte der scheepvaart): Engeland, de Vereenigde Staten, Sardinie, Noorwegen, Napels, Turkije, Spanje, Rusland, Nederland, Toscane, Zweden, Brazilie. In het verkeer tusschen Frankrijk en Nederland is eene scheepsruimte gebezigd van 70,185 ton, waarvan 44 per cent onder Fransche vlag."

— Verl. maandag 's namiddags is de luchtreiziger *Poitevin*, vergezeld van zijne echtgenoote, te Londen, in Cremorne-garden, met eene luchtballon opgestegen, en toen deze laatste eene hoogte van 5000 voet bereikt had, is mad. *Poitevin* met eene parachute nedergedaald en behouden op de aarde terug-gekomen. — De Italianen *Boutheiller*, welke, volgens aankondiging, aan deze luchtreis zouden deelnemen, en hunne kunstvertooningen van den 6den dezer herhalen, zijn ditmaal niet mede opgestegen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
9 *September* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	64 9/16	¾	—
„ „	3	„	77 11/16	¾	—
„ „	4	„	96 ¾	⅞	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	95 ¼	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	96 ½	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108 ⅞	109	108 ⅞
„ „ 1828/1829.	5	„	107 ⅞	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	96 13/16	⅞	—
„ „ 1840	4	„	91 ½	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	91 3/16	—	—
„ „ „ N. .	4	„	90 15/16	91	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	72 ¾	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		ƒ	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	86 ⅛	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23 ¼	5/16	—
„	3	„	49 13/16	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	45 1/16	⅛	—
Passiven			6 1/16	⅛	—
Bew. Coupon			2 ⅞	15/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . . .	4	„	68 ¾	—	—
„ Metalliek . .	5	„	77 ⅝	78 ⅛	—
„ „ N. . .	5	„	90 11/16	¾	—
„ „ . .	2½	„	40 ⅜	7/16	—
BELGIE, Certificaten	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52 ¾	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100 ⅝	¾	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	43 13/16	44	43 ⅞
„	4	„	40 ¼	½	40 7/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	42 ⅞	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	23	⅛	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100 .	3	„	26 13/16	⅞	26 13/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 ½	—	—

Ned. Bank 5 pc. 105. Aandeelen Haarlemmer-meer 90. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 104¼. Spanje uitgest. schuld te Parijs 6⅛. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90 7/16. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5 1/16 à ¼. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 100¾. Sardinie 5 pc. 94¼. Columbia Equador 4⅛ à 3/16. Venezuela obl. uitgest. 16¾ à 17¼. Grenada obl. uitgest. 12⅝. De 2½ pc. Met. 1851 40⅛ à 3/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden iets vaster; de belgische en spaansche onveranderd; de portugesche, met levendigen handel, tot hoogere prijzen gevraagd; de russische prijshoudende; de oostenrijksche vast, en de zuid-americaansche genoegzaam op de vorige hoogte.

FRANKFORT, 7 September. Metall. 5 pc. 80¼. Spanje 3 pc. 45⅝.

LONDEN, 6 September. De 3 pc. gecons. resc. 100 à ⅛. Mexico 25⅛ à ⅜. Venezuela 43 à 44. Grenada 23¾ à 24¼. Peru 104 à 105. Spanje 1 pc. 22⅞ à 23. 4 pc. Portugal 38 à 39. Turksche leening 6 pc. 7¾ à 8 premie.

PARIJS, 7 September. De 3 pc. renten 77 fr. 75; 4½ pc. 103 fr. 60 e. d. Spanje 3 pc. binnenl. 44⅝.

ANTWERPEN, 8 September. Belgie 2½ pc. 55⅞. Spanje 1 pc. 22¾.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 September. *Tarwe* als voren; 125 p. n. r. ƒ 7,65; 120 à 125 p. o. r. ƒ 6,40 à ƒ 7,35; 123 à 127 p. ommel. r. ƒ 7,20 à ƒ 7,70; 120 à 125 p. w. ƒ 6,40 à ƒ 7,30. *Rogge* flaauwer; 118 p. Arch. ƒ 6; 116 à 120 p. jar. inl. ƒ 5,90 à ƒ 6,30; 120 p. n. inl. ƒ 6,50. *Boekweit* flaauw; 116 à 120 p. n. gr. zand ƒ 5,20 à ƒ 5,50; 116 à 120 p. n. zwarte ƒ 5,10 à ƒ 5,40; 113 à 116 p. jar. veen ƒ 4,50 à ƒ 4,80. *Garst* 5 à 10 c. hooger; 96 à 103 p. n. winter ƒ 4,05 à ƒ 4,65. *Haver* 78 à 85 p. n. dikke br. ƒ 2,85 à ƒ 3,15; 65 à 72 p. n. w. voer ƒ 2,40 à ƒ 2,70. *Paardenboonen* ƒ 5,25 à ƒ 5,50. *Gort* grove ƒ 7,50 à ƒ 7,75; parel ƒ 10 à ƒ 12. *Koolzaad* ruim prijsh.; best oostvr. en old. ƒ 9,70 à ƒ 9,90; mindere soort ƒ 8,50 à ƒ 9,25.

SNEEK, 7 Sept. *Boter* ƒ 32,75. *Kaas* ƒ 17,50 à ƒ 21.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 September. Den 8sten dezer in Texel binnengekomen: *Russalka*, Saldfeld, Antwerpen naar St. Petersburg, als bijlegger; de stoomb. *Wm. Penn*, Londen; *Eisenbahn*, Kreuds, *Anna Maria*, Salvesen, *Longe*, Oelsen, alle 3 van Fredrikstad; en uitgezeild: *Klasina Elisabeth*, Mulder, Lissabon; *Alberdina*, Lodewijks, Porto; de stoomb. *Lord John Russel* en *Magnet*, beiden naar Londen; *Thomas Gallas*, Laidler, Sunderland; *Ulrika*, Bekkering, Leith; *Oscar*, Svensen, Stockholm; *Kings Sverre*, Roer, Arendahl; *Apollo*, Nicholsen, Drammen. Wind o. - o. n. o.

Den 8sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Seviran*, Moore, Ostende; *Earl Stradbroke*, Dance, Londen; de stoomb. *Albatros*, Liverpool; *Samuel & Sarah*, Robinson, Sunderland. Gisteren nog: *Regulus*, Wallis, Archangel; *Freya*, Klepsig, Riga; en uitgezeild: *Japara*, Kramers, Batavia; *Fortuna*, van der Borden, Gibraltar; de stoomb. *Earl of Auckland*, *Queen* en *Giraffe*, alle 3 naar Londen; *City of Rotterdam*, Branch, Bristol; *Ville d'Egna*, Cafiero, Newcastle; *Johann Heinrich*, Jahnke, Oostzee; *Arnold*, Parrow, avontuur. Wind n. o.

Den 24sten Aug. te Philadelphia binnengekomen: *Alida Petronella*, Potjewijd, Rotterdam.

Den 26sten Aug. te Malaga binnengekomen: *Panama*, de Goede, Gibraltar.

Den 3den dezer te Triest binnengekomen: *Anna Martha*, Korfker, Amsterdam.

Den 5den dezer op de hoogte van Deal: *Neerlands Welvaren*, Hanssens, Amsterdam naar Marseille.

Gepraaid: 28 Aug., op 43° 45′ n. b. en 11° 30′ w. l., *Antje*, kapt. Ruiten, Harlingen naar Havana.

AMSTERDAM, 9 September. Het schip *Zeemeeuw*, kapt. Kayser, van Liverpool naar Batavia, is 5 dezer, met verlies van boegspriet en meer andere schade te Kingstown binnengeloopen, zijnde met een engelsch schip in aanzeiling geweest.

*** *De Commissie voor de Loterij van Dames-Handwerken*, ten behoeve van de Noodlijdenden door den brand te Herwijnen, maakt langs dezen weg bekend dat de bezigtiging der **VOORWERPEN** zal plaats hebben in het Logement *de Zon*, Breedestraat te Leyden, den 12den, 13den, 14den en 15den September, des voormiddags van 12—4 ure, tegen betaling van 10 Cents entrée. De eigenaars van loten worden op vertoon van hun lot toegelaten.

De Commissie voornoemd.
P. BOELLAARD Kapt.
W. F. KOPPESCHAAR Jr.
H. H. VAN VLIET, Wed. *Oosthout*.
M. P. VAN VLIET, Wed. *van Renesse*.
J. E. HOFMANS.
W. F. M. A. KOPPESCHAAR.

NB. Gedurende de dagen van bezigtiging, zijn er aan het Locaal nog loten verkrijgbaar à 75.

*** Ondertrouwd:
ZWOLLERKERSPEL, 4 September 1852. Eenige kennisgeving.
A. G. TOMBERGH en C. M. HUTTEN.

*** Getrouwd:
WERKENDAM, den 8sten September 1852.
A. F. VISSER, van *Gorinchem*, en C. C. VAN HOUWENINGE.

*** Getrouwd:
'sHAGE, 8 September 1852.
Jonkhr. F. DE CASEMBROOT en Jonkvr. A. T. J. VAN DE POLL.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, den 9den September 1852.
D. DORBECK, van *Beverwijk*, en M. J. FEIJE.

*** Den 21sten Augustus 1852, is op SCHOONOORD, bij *Newark*, (*Noord-Amerika*), door Gods goedheid allervoorspoedigst van eene welgeschapene DOCHTER bevallen *IDA ELISABETH MAC 'LANE*, geboren *SCHARFF*.

*** Heden middag beviel zeer voorspoedig van een' ZOON *C. P. SPRÉE*, geliefde Echtgenoot van
VEENWOUDEN, den 4den September 1852. TH. SPRÉE.

*** Heden beviel van een ZOON, de Hoog Wel Geboren Vrouwe *Z. J. D. E. VON WEILER — WEERTS*.
MIDDELBURG, 5 September 1852.

*** Heden verloste van eenen ZOON *A. C. M. F. BRUNING*, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 5 September 1852. F. J. W. H. SCHMITZ. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, *A. TIBBOEL*, geliefde Echtgenoot van
HAARLEM, 6 September 1852. H. C. LOUWERSE. Eenige kennisgeving.

*** Op heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER *M. J. C. B. VERGEER*, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 7 September 1852. C. P. LURASCO.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, *ADOLPHINE TROOST*, geliefde Echtgenoot van
ARNHEM, 8 September 1852. Dr. H. PEPFENHAUSER. Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *CHRISTINA BLEEKER*, geliefde Echtgenoote van CORNELIS GRAAF.
ZAANDAM, 8 September 1852.

*** Heden overleed, in het bezit van hare volle verstandelijke vermogens, in den ouderdom van 92½ jaar, onze onvergetelijke Moeder en Grootmoeder, Vrouwe J. G. RATTINCK, Wed. Mr. *A. Geers*.
BORKULO, den 3den September 1852. *Uit aller naam*, F. GEERS.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 90 jaren, mijn geliefde Vader, zijne Excellentie de Heer WILLEM CORNELIS DE VIRIEU, gepensioneerd Luitenant Generaal, Kommandeur met de Ster der orde van de Eikenkroon, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. F. W. DE VIRIEU.
WAGENINGEN, 4 September 1852.
Strekkende deze tevens tot kennisgeving aan diegenen welke betrekking op den overledene gevoelen.

*** Heden overleed alhier, tot diepe smart van hare beide Kinderen en verdere betrekkingen, Vrouwe JACOBA JOHANNA MULDER, Weduwe van den Heer *Adriaan Hoogwerff*.
ROTTERDAM, 5 September 1852.

*** Het KINDJE, ons den 19den Aug. ll. geboren werd ons heden tot onze droefheid weder ontnomen.
MAASTRICHT, den 6den September 1852. CH. FLES. A. M. E. FLES, geb. MULLER.

*** Heden overleed na een vierjarig lijden, mijne Echtgenoot E. H. ELBRINK, in den ouderdom van bijna 46 jaren. Ik betreur in haar met mijne beide Kinderen eene trouwe Gade en zorgvuldige Moeder.
BORCULO, 7 September 1852. G. TER MEULEN.

*** Den 7den September 1852, overleed op den Huize DUIVENVOORDE, Jonkvrouwe ANTOINETTE MARIE CHARLOTTE STEENGRACHT, in den ouderdom van 20 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 7den September 1852 overleed te 'sGRAVENHAGE, ANNA PAULINA CAROLINA STOLTE, in den leeftijd van ongeveer vijftien jaren, teederbeminde oudste Dochter van H. STOLTE, Weduwenaar van *L. C. du Cloux*.
Eenige kennisgeving.

*** De ondergeteekende betuigt zijnen dank voor de ontvangene deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoote.
HAARLEM, 9 September 1852. J. C. VAN BEMMELEN.

*** De Schuldeischers in het faillissement van FERDINAND MEIJER, Winkelier, wonende in het Verkoophuis, in de Choorstraat, op den hoek van den Steenweg te Utrecht, worden opgeroepen tegen Dingsdag, den acht-en-twintigsten September 1852, des voormiddags ten tien ure, aan het locaal der Arrondissements-Regtbank te Utrecht, tot verificatie hunner schuldvorderingen.
De Curators in voornoemd faillissement,
D. J. H. VAN EEDEN, Advocaat.
J. VAN TOORENENBERGEN, Procureur.

*** Ter voldoening aan Artikel 1082 van het Burgerlijk Wetboek, worden de onbekende Schuldeischers van de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving, aanvaarde Nalatenschap van wijlen AAGTJE JANSE DUYN, in leven Koekkraamster, gewoond hebbende te Wormerveer, en aldaar den 14den Maart 1852 overleden, opgeroepen **om zich, met en benevens de bekende Schuldeischers, die daartoe mede worden uitgenoodigd.** — Te vervoegen ten Kantore van den Notaris D. VAN DER WART, te Krommenie, op Dingsdag den 14den September 1852, des voormiddags ten 11 ure, alwaar door de beneficiaire Erfgename Rekening en Verantwoording van haar gehouden Beheer, in voormelden Nalatenschap zal worden afgelegd; zullende dadelijk, indien er geen verzet zal hebben plaats gehad, tot de uitbetaling der schuldvorderingen worden overgegaan, voor zoo verre namelijk het bedrag dier Nalatenschap toereikende zal zijn.

*** Een Predikant in Gelderland verlangt zoo spoedig mogelijk, een ONDERWIJZER, om aan 4 of 5 Kinderen, van 8 tot 13 jaren grondig onderwijs te geven, in het Fransch, Hoogduitsch en hetgeen verder tot eene beschaafde Opvoeding behoort. Salaris: Inwoning, Kost en ƒ 200 Guldens jaarlijks. Brieven *franco*, onder Letters J. C., den Heer JOH. NOMAN, te Z.-Bommel.

*** Die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan den Boedel en de Nalatenschap van wijlen PIETER NOMES KOGER, in leven Polderbaas van de Zijpe en Hazepolder en den 13den Mei jl., aan de Oudesluis in de Zijpe overleden, worden verzocht, daarvan opgave of betaling te doen voor of uiterlijk op den 22sten dezer maand September aan den Notaris SIEMERS te Zijpe.

*** W. K. HOFFMAN, Onderwijzer te Haamstede, bij Zierikzee, vraagt zoo spoedig mogelijk eenen ONDERMEESTER van eenigen Rang. Brieven *franco*.

*** **GEMEENTEBESTUREN!**
Een Pr. Onderwijzer van den 2den Rang, geëxamineerd in de Fr., Hoogd. en Eng. Taal, in staat alle vakken te onderwijzen, welke tot eene beschaafde opvoeding behooren, wenscht met het Bestuur van eene Gemeente in onderhandeling te treden tot oprigting van een **Instituut.** Adres *franco*, onder Lett. W., bij den Boekhandelaar J. NOORDENDORP, te Amsterdam.

*** **SECONDANT.**
Op eene niet talrijke welingerigte School te Amsterdam, verlangt men 1 November of eerder: Een' eersten SECONDANT, van de P. G., geëxamineerd voor den 2den Rang en in de Fransche Taal. **De voorwaarden zijn: Kost, Inwoning enz., en een goed Salaris naar bekwaamheden.** Adres Letters D. G., bij den Boekhandelaar H. HÖVEKER, te Amsterdam. Brieven *franco*.

*** Een gehuwd PERSOON, van middelbaren leeftijd, eene vlugge hand schrijvende, en met Administratie Zaken bekend, door omstandigheden *buiten* zijn toedoen zonder betrekking geraakt zijnde, doch voorzien van voldoende getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst op een Kantoor of in eene dergelijke betrekking, een matig bestaan opleverende. Adres met *franco* Brieven, onder Letters P. B., bij den Boekverkooper A. VAN WOESTENBERG, te Utrecht.

*** In de Provincie Gelderland, tusschen Deventer en Zutphen, verlangt men met primo November: Een' ongehuwd TUINMAN, van de Prot. Godsdienst en van een

goed zedelijk gedrag, op een niet groot Buiten, bekwaam voor zijn werk, tevens goed kunnende rijden en met een Paard omgaan, ook de geschiktheid hebbende om het Huiswerk waar te nemen. Adres bij den Boekhandelaar B. J. BEUNK. *Franco*, onder Letters W. E., te Deventer

*** Degenen, die genegen zijn, den op den 15den September 1852, openvallenden Post van **VELDWACHTER, POLITIE-BEDIENDE**, van de Gemeente Hasselt, te vervullen; waaraan een jaarlijksch traktement is verbonden van *f* 200; benevens vrije Woning, eenige Kleedingstukken en andere Voordeelen, moeten zich vóór den 22sten dezer maand, voorzien van de noodige bewijzen, in *persoon* of door *franco* Brieven, aanmelden, bij den Burgemeester van Hasselt, Gepasporteerde Militairen zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijken Huize, P. G., zag zich gaarne geplaatst ter besturing van een klein Gezin, zelve niet geheel onbemiddeld zijnde, verlangt zij geen Salaris, maar wel eene zeer minzame behandeling. Adres *franco*, onder de Letter B., Postkantoor Amersfoort.

*** Eene Jufvrouw van fatsoenlijke Familie, wenschte zich gaarne geplaatst te zien als WINKELDOCHTER in eene *Banket-, Manufactuur-, Garen en Band- of Modewinkel*. Adres *franco*, onder Letter R., aan den Boekh. A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

*** Eene fatsoenlijke Jufvrouw van de P. G., wenschte gaarne tegen November e. k. geplaatst te worden tot ASSISTENTIE in eene Huishouding, kunnende zij goed met de Wasch omgaan en aan Kinderen onderrigt geven in Dames-Handwerken, Naaijen, Mazen enz. Reflecterenden gelieven zich te adresseren onder de Letters A. Z., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** Een fatsoenlijk ongehuwd Heer, van middelbare jaren, Protestantsche Godsdienst, beschaafde opvoeding en opgeruimd humeur, zoekt gelegenheid ter INWONING, tegen *f* 20 's maands, bij eene kleine doch gefortuneerde Familie, die het meer om gezellig verkeer, dan geldelijk voordeel te doen is. Brieven *franco*, onder Letter A., bij den Boekh. J. HERFKENS Fz., St. Jans-Kerkhof, te Utrecht.

*** HERBESTEDING.

Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te GOUDA, zijn van meening op Woensdag den 15den September 1852 te herbesteden, het maken en stellen van NIEUWE BANKEN en bijbehoorende BETIMMERINGEN in de Groote of St. Janskerk te Gouda, des middags ten 12 ure; zullende de aanwijzing voor het werk plaats hebben op Vrijdag den 10den September, des morgens van 9 tot 12 uur.

De Inschrijvers zullen gehouden zijn hunne inschrijving op gezegelde en besloten Billetten, inhoudende in cijfer- en letterschrift de som, waarvoor men genegen is, het omschreven werk volgens het bestek uit te voeren, welke billetten met hunne borgen onderteekend, moeten ingezonden worden vóór of op den 14den September 1852 aan den Heer **W. J. FORTUIJN DROOGLEEVER**, Lid en Secretaris van het Collegie van Kerkvoogden der Herv. Gemeente te Gouda, ten wiens huize een gesloten bus aanwezig is om ze daarin op te nemen.

*** *Het Gemeente-Bestuur van* EPE, zal op Donderdag den 9den September e. k., des voormiddags 10 ure, ten huize van *G. Langen Jz.*, doen inzetten en op Woensdag den 22sten September daaraanvolgende, ter zelfder ure, ten huize van *H. Jonker Jz.*, bij toeslag verkoopen:

Omstreeks **275** Bunders HEIDEGROND, gelegen onder Epe, zeer geschikt ter ontginning.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij het Gemeente-Bestuur voornoemd.

Burgemeester en Weths. van Epe,
E. F. J. WEERTS, Burgemr.
VAN DER FELTZ, Secrs.

*** TENTOONSTELLING TE *ARNHEM*.

De COMMISSIE voor de **LOTERIJ** der aangekochte **Voorwerpen** maakt bekend, dat de Loten uiterlijk *tot en met Woensdag den 15den September* door haar zullen afgeleverd worden en bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem en zijne, in vroegere Advertentie genoemde Correspondenten verkrijgbaar zullen zijn; voorts, dat de **verloting** zal plaats hebben ten Raadhuize te Arnhem, aan te vangen op Maandag den 27sten September, des voormiddags ten 11 ure.

BORSTAANDOENINGEN.

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden; door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen en Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.

Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.

Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen, of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn. *H. van Kerckhoff*, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

*** Door den tegenwoordigen Eigenaar, H. A. M. ROELANTS, Uitgever te *Schiedam*, en voorts door alle Boekhandelaren, wordt

VOOR DEN SPOTPRIJS VAN *f* 3,80 of *f* 4,20

zoolang de geringe voorraad strekt, afgeleverd:

HET UITERSTVOLLEDIGE, RUIM 4000 KOLOMM. DRUKSBEVATTENDE

NIEUW HANDWOORDENBOEK

DER NEDERDUITSCHE EN FRANSCHE TALEN

door P. Agron, G. N. Landré en P. Weiland.

Dit Woordenboek, dat onder de volledigste te rangschikken is, die bij ons het licht zagen, is in 8°. formaat op stevig papier gedrukt, en bevat in ***twee lijvige deelen*** (Ruim **4000** kolommen) de vertolking van alle woorden en spreekwijzen, die in de zamenleving voorkomen. Om de waarde van dit werk te verheffen kan als overtollig beschouwd worden, daar ongetwijfeld de namen der bewerkers hiervan de zekerste waarborgen zijn. Ex. in heel linnen keurig gebonden, kosten *f* 4,20, en in halve linnen banden *f* 3,80.

*** Bij JOH. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel, is van de pers gekomen en alom te bekomen:

I. HET WOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE EN FRANSCHE TALEN,

door **D. BOMHOFF Hz.** In **2** fraai vergulde linnen Banden. **Tweede druk.** DE **2** DEELEN à ***f* 4,25.**

Dit WOORDENBOEK, *dat circa* **1100** *Pag. fraaije, duidelijke druk beslaat, beveelt zich vooral aan, om deszelfs uitgebreidheid en volledigheid, als verrijkt met eenige duizende woorden, die in dagelijks gebruik zijn, en in geen der andere Fransche Woordenboeken gevonden worden.*

II. NIEUW HANDWOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE TAAL,

door **D. BOMHOFF Hz.** In zeer fraai vergulde linnen Band. **Tweede druk** .... ***f* 1,80.**

Tot heden is dit WOORDENBOEK *het volledigste wat er van dien aard bestaat, en verrijkt met eenige duizende Woorden, die in dagelijks gebruik zijn, en in geen der Woordenboeken voorkomen.*

III. NIEUWE BLOEMEN VAN NEDERLANDSCHE DICHTKUNST,

verzameld door **D. OUWERSLOOT** en **LASTDRAGER**, met **5** fraaije Staalplaten, in linnen **Prachtband** .... ***f* 1,80.**

Idem vóór Schoolgebruik, zonder Platen, 8°. .... ***f* 0,90.**

IV. J. OLIVIER, TAFEREEL UIT OOST-INDIË,

voor Jonge Lieden van beiderlei kunne, met **80** fraaije koperen Platen, **2 Deelen** in postformaat, in **2** linnen **Prachtbanden** .... ***f* 3,90.**

*** Men verlangt te Zwolle zoo spoedig mogelijk: Een ordenlijk Meisje, als DERDE MEID, goed kunnende Naaijen en behulpzaam in het Huishouden. Adres met *franco* Brieven aan het Postkantoor onder Letter A.

*** TE HUUR voor het Vinkensaisoen van 1852, afzonderlijk of te zamen: Twee uitmuntend tegen het Duin en nabij 's Hage gelegene VINKENBANEN. Te bevragen bij den Tuinman van *St. Annelands Clingendaal.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Een BOUWMANSWONING, met 18 **Bunders, 73 Roeden, 30 Ellen LAND**, staande en gelegen nabij de Stad Gouda, dezelve rendeert 4 pCt., en kan naar verkiezing aanvaard worden. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. W. Z., bij den Boekh. G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** UIT DE HAND TE KOOP:

Eene moderne HEERENHUIZINGE, bevattende drie Beneden- en vier Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder, enz., groote Tuin, Stalling en Schuur en een daarnaast gelegen klein HUISJE met twee Vertrekken, alles gelegen in het Dorp Terheyden, Prov. Noord-Brabant. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. L., Distributie-Postkantoor aldaar.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS WORDT TE KOOP GEPRESENTEERD:**

Een Span bruine MERRIE-PAARDEN, oud zeven jaren, mak in het Tuig en goed langs den Weg loopende. Adres met *franco* Brieven, onder Nommer 5996, aan het Bureau der Nieuwe Rotterd. Courant.

*** Door bijzondere omstandigheden biedt men in eene Stad der Provincie Z.-Holland te KOOP aan: Eene zeer nette en goed voorziene APOTHEEK en DROOGIST-WINKEL, met HUIS en ERVE, hierop reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brieven, Letters F. G., bij den Boekhandelaar H. A. KRAMERS, te Rotterdam.

*** Er wordt te KOOP gepresenteerd, een zoo goed als nieuw RIJTUIG, CALES-BAROUCHETTE, geschikt voor een of twee Paarden, te bevragen met *franco* Brieven, bij J. SMIT, N°. 21, te Doesborgh.

*** **EENE TOREN-KLOK.**

Wordt te KOOP gevraagd: Eene gebruikte TOREN-KLOK, zonder gebreken, wegende p. m. 300 Ned. p. Men adressere zich, met *bepaalde* opgave van prijs, gewigt en hoogte binnenwerks, alsmede van den grootsten en den kleinsten omtrek van buiten, onder de Letter D., *franco*, aan den Heer L. VEERMAN, te Heusden.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,

ziet heden bij den Boekverkooper P. D. J. QUANJER, te Zierikzee, het licht;

RAYMOND DE VIHY.

Geschiedkundige Roman uit den tijd van het Directoire.

NAAR HET FRANSCH VAN

Jûles de Saint-Félix.

In één Deel, gr. 8°., met gelithographieerd Vignet.

Prijs *f* 3.

*** JOHs. NOMAN EN Zn., te Zalt-Bommel, hebben uitgegeven en is alom verkrijgbaar:

ENGELSCHE SPRAAKKUNST.

Door LINDLAY MURRAY, met toepasselijke Opstellen ter vertaling. Zesde veel verbeterde druk door F. M. COWAN, Lector aan het Gymnasien te Amsterdam, postformaat *f* 1,25.

*** VAN HEYNINGEN en POST UITERWEER, te Utrecht, hebben uitgegeven, en alom verkrijgbaar gesteld:

Verhandelingen over

verschillende Veeartsenijkundige Onderwerpen of kort verslag van het verhandelde

IN DE

DERDE ALGEMEENE VERGADERING VAN RIJKS VEE-ARTSEN,

gehouden te Utrecht, op den 11den September 1851. en daartoe behoorende **BIJLAGEN.** Prijs *f* 1,25.

Bij dezelfde Uitgevers verscheen vroeger:

***JEPPE*, DE WEIDEBOUW**, alsmede over den Aanbouw der Voederplanten en Grassoorten, die op de Weiden voorkomen. Prijs *f* 1.

***WIEGAND*, GRONDEN DER WISKUNDIGE AARDRIJKSKUNDE**, benevens toepassingen van de Bolvormige Driehoeksmeting, door G. W. BOOT Lzn., met eene Voorrede van Prof. C. H. D. BUIJS BALLOT. Prijs *f* 1,30.

*** JOHs. VAN DER HEY en ZOON, te Amsterdam, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

EEN ZOMERUITSTAP DOOR SPANJE IN 1851

EN

EEN BEZOEK AAN CAÏRO.

Twee Reisverhalen voor Reizigers aan den Haard.

***f* 2,40.**

DE LEVENSGESCHIEDENIS VAN CHRISTIAAN EERHARD, DEN WAPENSMID.

(VOLKS-ROMAN.) *f* 1,25.

BRIEVEN OVER GENEESKUNDE,

MEDEGEDEELD DOOR

Dr. C. GOBÉE.

Prijs *f* 1,50.

MIJNE BEVINDINGEN BIJ DE

DUITSCH-KATHOLIEKEN,

en **MIJN OVERGANG** tot de Evangelische Kerk, door MAXIMILIAAN WANGENMÜLLER, gewezen Roomsch Priester. Uit het Hoogduitsch vertaald door **A. RADIJS.**

Prijs *f* 1,20.

Beide Werken uitgegeven, bij D. J. WILTERDINK, te Deventer, zijn bij alle Boekhandelaren te bekomen.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, verzend heden:

W. A. ELBERTS' LEERBOEK

DER

ALGEMEENE GESCHIEDENIS.

Gr. 8°., 376 Pagina's .... Prijs *f* 2,70.

*** Bij HOOGKAMER & COMP., Boekdrukkers en Boekhandelaars te *Amsterdam*, is te verkrijgen en alom te bekomen:

J. L. HARRIS, OVER DE DIENSTPLEGING.
I. Die de dienst plegen, eens voor al gereinigd. Prijs 10 Ct.
OVER DE DIENSTPLEGING.
II. Het Heiligdom vrijmoedig in te gaan. . Prijs 10 Ct.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.